

TÖREDÉK INTERJÚ-TÖREDÉKEK

Nem kockáztat. Nem foglal állást. Igent mond, sőt ígér, de nem teljesíti. Sumák. Nő. Művész. Férfi. Diplomata. Gizi bácsi. Poéta. Aztán már se nem... igen. Akkor már inkább az a vécés néni, akiről tudom, hogy megfizetteti velem a vizeletet. Az meg már egy másik vécés néni, akitől azonnal elnézést is kell kérnem, mert hogy az egyéb szolgáltatásaival kapcsolatban nálam máshol van az együttérés.

Hibaigazító:

Előfordulhat, hogy egy beszélgetésen valaki nem vesz részt, de aztán valamiért mégis úgy exponálódik a későbbiekben, mintha részt vett volna. Hiszen a beszélgetés leírt formában megjelenik egy könyvben, és annak a valakinek az állításai ott olvashatók, és azok a kijelentések borzolják is a kedélyeket rendesen. Ez a valaki jelen esetben én vagyok.

A könyv címe *Nappali álmodozók. Beszélgetések az autizmusról* (Szabad föld lap-és könyvkiadó). A százkilencvenkettedik oldalon – bár nem ez állt szándékomban – a következőkkel borzolom a kedélyeket, idézem:

„Az Autizmus Kutatócsoport működésének egy csomó gyerek áldozatul esett, mert olyan gyerekekre is kimondta a diagnózist, akik nem voltak autisták, és miután éveket töltöttek el egy-egy autista csoportban, elkülönítve a normál közösségektől, valóban autistává lettek.”

Hogyan lehetséges, hogy ez a meglehetősen súlyos állítás, amivel szinte majdnem teljesen egyetértek, belekerülhetett abba a könyvbe, amit nagyon fontosnak tartok, és amiben próbáltam is írni arról, amit a *Nappali álmodozók* c. autizmusról szóló dokumentumfilm forgatása előtt, közben, után – az akkor nyolc év volt – az autizmussal ismerkedve, azzal együtt élve megtapasztalhattam? Úgy lehetséges, hogy bár nem akartam részt venni a beszélgetésben – ezt kértem is –, ám éppen, mert szünetet tartottak, beléptem a helyiségbe, és akkor azt találtam mondani, hogy szerintem fontos lenne azokról a gyerekekről is beszélni – nem nekem –, akik félrediasztizáltak pl. az Autizmus Kutatócsoportban. Emiatt persze nem úgy fejlődtek, ahogy fejlődhetnek volna: akár normál közösségben – főleg ha csak enyhén autisztikus a gyermek –, akár a számukra megfelelő, személyre szabott fejlesztési program keretében. Ahogy azok a gyerekek sem fejlődtek, akik autisztikusságuknak vagy autizmusuknak vagy egyéb problémájuknak nem megfelelően részesültek fejlesztésben, sőt esetleg éveig kifejezetten alulkezelték, alulfejlesztették őket. Talán éppen azért, mert egy kalap alatt voltak diagnosztizálva és fejlesztve. Félreértésből alulbecsülve kezelték, fejlesztették őket. Ha nem fejlődtek, stagnáltak? Vagy visszafejlődtek? Leépültek? Az utóbbira gondolok, ha megengedik. Legalábbis erre gondoltam, gondolhattam, gondolok most is. Éppen ezért nem akartam erről beszélni a diktafon előtt. Akkor az elvileg nem is ment, vagy ezek szerint mégis, csak túl távol álltam tőle(?), nem tudom. Szóval azért nem akartam erről beszélni, mert arra gondoltam, hogy egy szakember pontosabban fogalmaz ezzel kapcsolatban, ill, ha ő mondja ki azt, ami ezen a téren történt/történik, arra jobban odafigyelnek talán a kollégái.

Olvastam, ami megjelent. Kértem hibaigazítót, az akkor nem sikerült. Most ez az.

A könyv nem csak azért készült, hogy szenvedő embertársaink kínjait átérezzük – bár ez sokat segíthet abban, hogy megérthessük és segíthessük őket –, de azért is, hogy emberi méltóságukban ne sértsük meg azokat, akikről keveset, vagy semmit sem tudunk. Akikről általában első ránézésre, mégis azonnal ítélkezik a – bocsánat – mindenkori többség.

Mondom, az egy másik vécés néni, ti. a maga módján azért diszkréten előterjeszti, hogy hát nem csak azzal a könnyítéssel praktizál üzletszerűen, mert nehéz ez az élet, és egyébként meg jó is ahhoz, aki rászorul. Meg ő is, mert hogy ez az egész valójában így is kezdődött, hogy B. idejött és egymásra szorultak, mert van nála is ez a nimfománia, de ő egyébként könyörgött is neki, hogy rajta nem segít a gyóntatója, ugye emberek vagyunk, meg hát a vágy, az megmutatkozott akkor is. Azóta együtt praktizálnak.

Nézem ezt a globalizáció elleni tüntetést, és azt látom, hogy annak az úrnak minden ruhadarabja és a cipője, de még a cigaretta is, amit szív, éppen az, ami ellen tüntet. Most akkor maga ellen tüntet?

Gyorsítva – egy rózsaszínű rajzfilm, a malactáp hizlaló hatásáról. Kismalacok habzsolják a tápot a vályúból, közben gyorsítva híznak. Egy zseiletpengén az egymást keresztező kardok egybe villannak.

Egyszer télen láttam egy embert, amint derékszögben előregörnyedve, homlokát a lépcsőház radiátorára támasztja és a kétoldalt mellette álló súlyos és tömött zsákszatyrok bütykeit markolja mozdulatlan. Fölfelé menet egy a kutyáját sétáltatni induló ember megkérdezte tőlem: „Nem látott itt állatokat? Szoktak ám itt aludni.”

Nem akarom, hogy úgy boldogulj meg, most már ősz hajú szép Borbála, ahogy te boldogítottál meg, majd húsz éve egy macskát azzal a flakon háztartási sósavval. Mert a macskával való együttérzésem kapcsán – végül is – mégiscsak neked köszönhetem, hogy legalább megtudhattam ki is vagyok én valójában. Az emberi faj – a politika, ideológia, világnézet, miegymás örületeivel lesavazott, kilúgozott, azzal is boldogított, szétégetett, szőrhullajtó – macskája vagyok, de nem az, aki sávvá fúj a másokra, hogy ő ugyanolyan legyen. Kifolyólag tehát résen vagyok, vagyis gyanakodva, kellő távolságtartással figyelem, mi fröcsög abból a flakonszájból, ami annak az emberszerű teremtménynek az arcára van odarajzolva. Ti. bármennyire hihetetlen, de majdnem liternyi sósavzuhany ellenére lélegzem, és itt vagyok, mint az a védtelen állat hetekkel, hónapokkal később akkor ott.

Olvasom ezt a szöveget, amit évekkal ezelőtt írtam, na hát akkor nyilván régebbi ez a visszafejlődés-féleség nálam, hiszen már akkor is nyávoztam. Az emberállat viszont sohasem volt külön barát.

Az intellektuális káoszlény, vagy a primordiális alapállás rongáltságáról tudó és a *megváltásban újratemetett létezés ösképe*t realizálni akaró, vagy azzal visszaélő ember, vagy a hozzájuk való viszony, vagy annak hiánya, sok más mellett felhívódhat a térben. Közben világossá kell válnia, hogy a zsebi-üermensch fiú-leánykák a felismerő érzék megzavarásával saját bűneiket igyekeznek igazolni. Le is gyártják a saját isteneiket: ilyen a protoindoeurópai őshüllő is. Most is látom az egyiket, ahogy kiveri a hidegverejtéket.

A filmben egy ember – most perpillanat „én” – látja, ahogy a sírján, ami nem feltétlenül valamilyen feketelista következménye, egy kis virág nő? Pont akkora, amekkora felkelti egy arra kószáló méhecske érdeklődését. Aki ugye rögvest meg is kíván engemet, mert szó, ami szó, piszok jól nézek ki, nagyon dögös vagyok. Ugye rothadásom táplálja a szirmokat is, meg a bibéket, meg nektárságomat. A méhecske beszlopál belőlem néhány rekesszel, mer nagyon ízletes vagyok neki, meg azért már bokrosodom is. A méhecske megemészti, aztán mézként ki is szarik – nem gatyáz – engemet. A népfölötti, osztályfölötti, vallásfölötti méhészt kipörget – export-import – pusztá véletlenségből, de pont a protoindoeurópai ősrassz egyenesági leszármazottjának asztalára. Aki népellenség mivoltomról ebben a formában mit sem tud, de a mézet nagyon szereti, én meg szegénynek – önhibámon kívül – úgy megfekszem a gyomrát, ahogy népellenségméz testemen élősködik, hogy sajna megvilágosodás helyett teljesen megfeketedik. Akit viszont ebben a színváltozásában ársága önmagának fel nem ismeri, így aztán fennáll a veszély, hogy végez önmagávalakijével. Önmagát kizárásával, ez történik?

Valóban „Meghal a halál”, ahogy Guenon mondaná? Akire egyébként manapság épp a halál szeretne hivatkozni.

Pl. az ügyeletes halálagitátor, aki közölte velem, hogy rajta vagyok egy feketelistán. A listára kerülésemet azzal indokolta, hogy az általa népellenségének tekintett emberek meg népcsoportok, aztán meg a velük való szolidaritásom és azonosságom, amiről neki tudomása van, mert ő alapos ilyen dolgokban, sőt azt ránézésre is látni rajtam, szóval ez elegendő ahhoz, hogy ebben a komoly-talan megtiszteltetésben részesítsen. Igen, az emberrel mindenképpen szolidáris vagyok – mondom.

Johanna (tizenhét hónapos) – mostanában – koradélután, alvásidejének közeledtével kis alvózsákját felém nyújtva megáll előttem, és azt mondja: tánci, tánci.

Csak hát tizenkilenc évvel ezelőtt, amikor aradi ismerősöm lejárt vízummal albérletemben bujkált, és arról beszélgettünk, hogyan és melyik határon próbálna tovább menni nyugat felé, mert tovább már nem bírja az „otthoni” megaláztatásokat, akkor, ami neki az adott helyzetben segítséget jelentett, azt ő emberségnek mondta. Könnyes szemmel beszélt arról, hogy itt élő barátai nem merik bűjtatni, de ő vissza nem megy, inkább lőjék le a határon. Mondtam neki, hogy ebben a bűjtásban szerintem semmi különleges sincsen, mert magától értetődő, egyébként meg a magam embersége sok szempontból önvizsgálatra szorul. Tudtam, mi van ott, ahonnan jött. Tudtam milyen sokat jelent neki az, hogy valahol lehet addig, amíg tovább nem megy. Aztán amikor szökni próbált, pálinkával dörzsölte be az arcát, hogy ha elkapná a határőrök, azt higgyék részeg, aki eltévedt. Elkapták. Később újra megpróbálta. Sikerült. Úgy hallottam, Olaszországban él.

A latyakos pocsolyában mozduló tükörképére pillantva suhant át rajta: Tegnap a tévé bemondta, hogy ma engem a volt Jugoszláviában majdnem agyon vertek mint magyart? Pontosan úgy nézett ki, mint én.

Az emberség nem nemzeti hovatartozás kérdése. Ott van jelen, ahol és ahonnan az ember nem kényszerül önvédelemre vagy menekülésre származása vagy meggyőződése miatt. Nem az embertelen meggyőződésre gondolok.

Azon lamentált Dr. demokrácia – nem egy pillanatig –, hogy a történelem egyik örült mézárását tartósítani akaró – bakancsos-pelenkás jég utánpótlás – az örülettel egyesülő sötét legitim emlékezésben gyógyulhat! Abban nem.

Ahogy Hamvasnál a játékon kívül álló türelmes bolond, akit bár a „sors (kutya) megmarja, de ő nevet rajta. Senkit nem akar megváltani, önmagát a legkevésbé, főként nem géppisztollyal.”

A janicsár félelemből, de azért jó lelkesíti fizetésért eladja származását is, vele felelji Csángó voltomat.

Sósverejtékben égő víz, ami éppen onnan, a jobb kéz tenyerének félkeményedéséből buggyan elő, és ott, a fájdalmat ölelő fehér-feketés hámmócsingok között kötekedve csillan egy sugaracska: – fújjál rá nyálgyógyszert, na nem azért, hogy elszáradjon. Te hülye – mondom, az igazság az, hogy nem felejtettem el, miért is kezdtem. Ráadásul időnként a mögő az ajtó mögő pillantok, amit éppen csiszolok.

Különös tartalmú, töltőtollal írt, elmosódott cettlit talált pszichológusnak készülő ismerősöm egy pszichiátrián a kuka mellett. Azt mondta legnagyobb meglepetésére minden szó más nyelven íródott, és ez keltette fel igazán érdeklődését. Jó ideig tartott, míg a fordítás után, számára egy viszonylag értelmes sorrendet sikerült produkálnia, ami így hangzik:

Nem látja kampánytenyér, festi falra, dörzsöli önjelölt vezérkezdemény, acélvárosi keresztíjas jóvendőmondó, parttalanná tevő herr-ceg, mer így híjják angliusul, test-es Ferkócskának, ántikrisztus akar lenni, háborgó piétásként, elszánt alacsony vigyorrban semmisem ép, Carl Gusztáv Jung alsó halacsakája lehetne még, hú de setét. Már árnyéka sem nagy bajának.

Álmom a vagyok, aki vagyok, a szerelmes csepp vére szólt: mit tesz állítólag keresztény? Nincs emlék, mit mondtam igazság szomjúhozók, a lelki szegények, a békesség törekvőkről...? Sohasem ismertelek benneteket! Mondd mindenki, te normális nem normális, ítélet szabadul, vagy gondol! Aláírás: Kékhajú segédfogalmazó.

Az *Eszme-időből* a „történelmi halottasmenet” végigvonult egyszer a JATE Klub folyosóján. Egy iskolatáskát emeltek magasra a menet vezérei, hogy a „gyermek”-re feszítsék. Egy Hölderlin-mondat a Hüperionból másképpen írta a mozdulatot, mint ahogy az általában – kikerülhetetlenül – történik. A harangzúgás helyén jól lehetett hallani a részeg, de azért romantikus öreggyerekek rőfögését és horkantását. Arcukat, hangjukat dokumentálta egy gép. Kezüikkel nem saját combjukat csapkodták izgatottságukban. Egyikük nem tudom, mire gondolhatott, tény, hogy a halottas menet egyik hölgytagjának dekoltázsába nyúlt. Pontosan olyan arckifejezéssel, mint amikor a diplomáját vette át. Onnan tudom.

Felnőttként – öt éves romlottságomtól távolabb, vagyis annyira sem ártatlanul – néztem ki a szögesdrót mögül. Akkor már azt is tudtam, hogy „fajtalan szerelmes” vagyok, pontosabban a német nép árulója, még pontosabban hazaáruló, mert nemcsak Németországban követtem el ilyenformán hazaárulást. Már azt is tudhattam, hogy cigány vagyok és homoszexuális és halmozottan sérült, nyomorék, hajéktalan mint „egyéb kategória”, mindenképpen olyasvalaki, aki a felsőbbrendű faj, egyáltalán a nacionalizmus számára fölösleges. Nem vagyok az a fajta.

A másik szögesdrót évtizedei csak annyit fűztek az előzőkhöz, hogy a tetejébe nem vagyok elég vörös „izé” sem. Csak amennyit az általános szégyen karistolt belém, azt dudorászva, hogy azért még „mily remekmű az ember”, aki már nem gondolkodása által építi magát ilyen kis aranyos kőkalapáccsá. Nem is, bunkócska. Ezt csinálja. Analizált, steril, nem csak vörös önmagára sújtó tömegbunkócska.

Prológus: műember másolat.

Optimizmus: utóelőember.

Klón-optimizmus: katasztrófa miatt nincs epilógus.

A híradóban egy terrortámadás kapcsán mutattak felvételeket. Azt a gyermeket csak egy pillanatra lehetett látni, amint a porban ülve, rettegve, szinte megsemmisülve figyeli maga körül az eseményeket. Úgy tűnt, mintha azzal a sok ezer éves pillantással a szemében az apját kereste volna. De közben meg a tekintet már arról is tudhatott, hogy éppen annak a zűrzavarnak köszönhetően az apját soha nem pillanthatja meg, csak más apákat, aminek a következménye talán nem is lehet más, minthogy – ha megéri – ő maga is a zűrzavar apja lesz. Persze tévedhetek, és bizonyára ez a zűrzavar következménye bennem.

De itt van a bűn hallgatása is, vagy ami még szörnyűbb, a bűn szava, az a szó, amely szeretné hinni és elhiteni a bűn igazát: a keresztre szegezett testre fasisztahímes tunikát rajzol.

A függönyön felirat, a művésznő barátja készítette: Nagyon is igaziak. Jó, ha tudod farkas kóma. Aláírás: M. egy másik meséből.

Egy térben a harminc napja mosatlan, gémberegett, ikrás lábra álló művésznő cicijének előnyös szögállásán üggyökdik serényen. A középkori műmaszatot izlésesen keni magára, hiszen azért, mert nehézsorsú a láb, ahonnan kiindul, azért még nézik majd a nézők.

– Agyára ment a pinája. Mondja egy figura – dobverővel a kezében.

– Vele szemben állsz az ítélet targoncáján te faszkalap, csak el ne sírd magad – fordul felé a vele azért egyivású benzinmotoros.

– Bocsánat, de ezek itt nem igaziak, ti. mellrákom van. – mondja ott valaki a művésznő hangján, és lerázza degradált nézőtársa kezét az ikráslábhhoz tartozó combról és az igazgyönggyel díszített mellpótlékról. Egyébként sósvízi vagy édes! – teszi hozzá.

Lehet, hogy működteti egy önmagáért való lélektelen gépezet. Ha az embernek nincs jelenléte, akkor amit csinál, nem valódi. Imitál.

A diszharmónia utáni magasabb harmónia a tévedés tanulságából van. A tévedésben lévő, de azt látó által, aki nem azonos a tévedéssel. Azzal a valakivel, aki benne nem azonos a tévedéssel, tudja-e azonosságát? Azonosságtudata világához, világosságához, forrásához hű marad-e? Ragaszkodik-e hűségéhez? Megtagadja a hűséget?

Gólya-töredék:

Gólya nem érti vers és drámaelemzés.
Gólya nem érti történelem.
Gólya nem érti teológia, politika.
Gólya nem érti biológia, fizika, kémia.
Gólya nem érti légköri hőingadozás,
szalmanellás béka, olajos hal.
Gólya nem érti háromfarkú ebihal
Nagaszaki és Hiroshima környékén.
Pár évtized múlva kisiklott a Zsuzsi vonat.
Egy végtelenül hosszú Zsuzsi vonat
siklott ki akkor,
vagy mikor.

Mihail Iljics Rom *És mégis hiszek* c. filmje, nem azonos Mihail Iljics Rom *És mégis hiszek* c. filmjével, amit halála után azok fejeztek be, akik a filmet feliratozták, és akik a film elejére oda is narrálták, hogy a páratlan Mihail Iljics Rom volt az, aki elsőként készített filmet Leninről.

Mihail Iljics Rom *És mégis hiszek* c. filmjét nézve látni az eredetit. Nem tudták tönkretenni. Átjön, átsüt az eredeti szándék. Katartikus. Annak ellenére, hogy Vlagyimir Iljics Leninnek, a vörös birodalom mumifikált – bizonyára nem volt erre vonatkozó kérése a végrendeletében? volt végrendelete? – fáraójának kézelős utódai éppen ettől akartak megfosztani?

Az ember küzd önmagával, önmaga tévedéseivel. És hogyha a belátása mozgatja, ha elesett is, felkel, ismeri az elesés előtti történést. Ha nem felejt. Ami van, abból van az, ami. Nem mint színház, hanem ami, hogyha a színház foglalata annak, vagy fedőneve annak, ami, azt hagyja a felszínre jönni.

Meg van-e az együttérzés, az együttélés, átélés és a távolságtartás, rálátás idegen önmagadra?

Igen, van olyan komplexusgyáros lélekgyógyász is, aki C. G. Jung tapasztalataira hivatkozva, annak épp ellenkezőjét produkálja, mert nagyüzemi módszerekkel, sokszorosítva telepíti saját problémáit, mint egy eltévesztett „én” – indulatátvitelt.

Uram, valóban igaz, hogy ön a lényegét magából száműzte, és ugyanakkor azt állítja, hogy önt az önmagából száműzött lényeg könyörülete tartja fenn? Csak nem úgy, hogy közben saját hazugsága, az annak kedvező könyörületben gyönyörködve uralkodik? Akkor ön, uram egy nagy tömeg, és bizonyára sokan vannak.

De igen. Hiszen éppen itt van a név. Másról van szó. Pl. ha tudod, hogy mire mondasz nemet, és azt mind felsorolod, akkor megjelenik az igen kimondatlanul. Ha tudod, hogy az igennel visszaélték, akkor a visszaélő igenre is nemet mondasz, s hagyod, hogy mondja ki önmagát az igen torzítatlanul. Persze ez így még nagyon is elégtelen. Van, aki azt gondolja, igent mond. De vajon nem sértettsége mondja-e? Ki az, aki belőle, helyette mondja azt az igent, ami sértettségénél fogva: nem? Mondhatja az igent, ha nem

csinálja, ha a lénye hazudik. Rajta kapja-e magát, hogy nem igen. Muszáj elmennem a peremvidékre, vannak ilyen kényszereim. Nem tudom másképpen mondani, ne érts félre: meg akarom érteni a gyilkosomat.

Azt mondja a füves ember, szívjak pár slukkot, mert jót tenne a művészetemnek. Nincs nekem művészetem, mondom. Nem tehetek róla, elég, ha iszom egy pohár vizet, és megmozdul a kozmosz kalimpám.

December. Éjszaka. Ablakon szűrődő mondat: "Mit gondolsz, hova megyek, te fasz? Megyek szopni, hogy legyen egy kis pénzem! Te fasz!"

Tegnap felhívott L.M. Kérdezte, mikor járok Dombóváron. Mondom márciusban. Azt mondja, akkor hívjam fel. Jó lenne beszélgetni. Mondom, rendben van, felhívom. Telefonszámot cseréltünk. Gyorsan történt az egész. Aztán, ahogy letesszük a telefont, kezdem számolgatni, hogy tulajdonképpen huszonnégy évvel ezelőtt az általános iskolában találkoztunk utoljára, mégis úgy beszélgettünk egymással, mintha nem telt volna el ennyi év. Gondoltam, hát igen, visszamaradtok vagyok – de nem annyira jó irányokba.

Gyermekkoromban a szélben integető faleveleket figyelve láttam és éreztem, amint a napsugarait a szívbe visszakacagják. Szóval, hogy ők én vagyok: a ragyogás.

Mit kezdett az az ember azzal a ragyogással a szívében, aki a velem folytatott telefonbeszélgetés közben többször agyonlőtt? Azt kezdte azzal. Most akkor fáj nekem az ő szíve – mondja a gyerek bennem. Az öreggyerek visszahívja. Csak nem halt meg? – kérdezi az öreg. A ragyogás – mondja a gyerek –, azt hívom.

Égve mondja: Az égések között pontosan tudom hogyan, de főként miért égek.

Álmomban törzsem mézszemű másik fele álmod mesél. Hallgatom, nézem szerelmesen. Ébredek, mesélem álmom. Feleségem hallgat, mézszemei néznek szerelmesen.

Johanna mondja: nem cici az cica anci anya apa apci mama papa szia pápá fa cipő lámpa miaú vaú háp-háp imi szabi adél doma kati csabi ancsa ica kupata tik-tak máté autó cumi csat róza hami kaka baba pancsi séta tánci porszívó bili kulcs csáó ajtó maci szem... stb. Minden szót úgy mond ki – indulatosan is leheletfinoman –, hogy én is szinte először hallom, vagyis, hogy ez az ártatlanul mondás megfürdeti bennem a szavak jelentéséhez kötődő emlékeimet.

Azt nem is nehéz elképzelni, hogy egy demagóg főmufti, egy ilyen politikus ott a parlamentben ezen a hangon próbálná tisztázni a pályafutása során elkövetett beszédeit, de nagy valószínűséggel azt is pontosan úgy követné el, vagyis ahogy megvetett népéért imádkozik önmagára terelve a szót.

2005 Márc. 13. A matracon játszottunk Johannával, közben kiszóródott néhány pénzérme a zsebemből. Johanna az érmék felé bökve kérdezte: az, az, az? Mondom: az pénz. Először életében kimondta, és sokszor egymásután ismételte: pénz, pénz, pénz... Eszembe ötlött, hogy sohasem tetszett ez a szó – csak most, ahogy először, és nem azért, hanem mert ő, és mert először.

ÁTKOZOTT TÖRTÉNET

Jenei János

Fotó: Révész Róbert

FÜGGELÉK

METANOIA

- 1990. *Year of foundation*
- 1991. *Idea-Time*
- 1992. *The Garden of the Fool*
- 1994. *Damned Story*
- 1995. *A Home For The Old*
- 1997. *Protected Animals (ecstasy object)*
- 2000. *Gone Beyond (Thirty Meters) – meditation object*
- 2004. *Ortopedic balance. O, Szeged, Szeged! (meditation object)*

'**Metanoia** was not primarily (with due respect to one's free motive, the revision of this motive or the fixed nature of it) inspired by theatre, film, music, writing, philosophy, sculpture, and in general arts or anti-arts. They were rather inspired by the bearer, the resultant, the material, the nature and direction of these and also by that mistrust and/or rage which oppose/s the conceptual, formal and aesthetic 'values' corrupting human existence but accepted by common consent. (We always make the beginning and the clinging together of differences conscious in the opposition, which is indeed not equal with the universal, but de-personifying and destructive processes of the principle of equality.)

The essence of the objects, constructions, instruments and pictures of **Metanoia** is their multifunctionality and the possibility of reading (among) the different uncontaminated experiences connected to the given object. This kind of reading requires from the reader a level of activity similar to that of dream analysis. This 'undoing' way of reading is not a rational but rather an intuitive grasp. The object is always what it is, so the layers of association as sources of possible interpretations lie between the given object, that is the original meaning of its objectivity, and the meaning 'induced' by its completely different function.

Metanoia regard each of their activities and demonstrations of meditation-objects not so much as theatre, but rather as an act promoting and enhancing the grasp of meaning achieved by the pulsing combination of light-construction, music, and by the creation, handling and functioning of objects (ecstasy object).

The construction of the meditational 'ecstasy objects' of **Metanoia** is almost always done with a desire of giving a perspective of the whole (i.e. existence and non-existence, origin, birth, time, course of life, corruption and reparation of human existence, historical processes, mortality, the movements of consciousness, etc.), watching the processes from above, and applying such character constructions and modelling which stir or even irritate the demand for a unilateral reading. (This is done by considering the presentation of the movement 'stepping out' of the impulse as that of mutual effects.)'

Zoltán Perovics /o, *Metanoia*